

PALMADOTZE

MARIONA MONCUNILL "No vagis a buscar els infants a l'escola"

18.09 – 01.12.2024

"No vagis a buscar els infants a l'escola" es fixa en el territori i el paisatge de la vall del riu Francolí al seu pas pel Polígon Nord (Tarragona), un dels pols més importants de la indústria química europea, a través dels imaginaris de crisi de futur que se'n desprenen. Aquesta exposició forma part d'un projecte de recerca més ampli sobre la indústria química del Camp de Tarragona i, en concret, entorn a la crisi de futur - ecològica i sanitària- que aquesta projecta, o, dit d'altra manera, sobre la incertesa que provoca la falta o l'opacitat d'informació respecte als efectes d'aquesta indústria sobre la vida, sobre els protocols d'emergència química i sobre com la vida s'obre pas en la incertesa.

El títol de l'exposició, "No vagis a buscar els infants a l'escola", és una frase extreta del quart punt del Protocol de mesures d'autoprotecció del Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Tarragona (PLASQTA) que, entre d'altres, busca el confinament de les persones en espais tancats en cas d'emissions de gasos especialment perillosos. Malgrat aquests plans i els simulacres per practicar-ne l'activació són evidentment necessaris, també posen en primera línia en l'imaginari de la població el risc al que estan exposats i la incertesa de quan, on i com passarà la propera crisi. Això s'evidencia especialment en la vulnerabilitat de voler, però no poder, anar a buscar els propis fills i filles a l'escola i haver de confiar-ne la protecció a l'efectivitat de plans d'emergència que han fallat en el passat recent com ara en l'accident d'IQOXE de 2021¹.

L'obra "Tota mena de plantes creixen al voltant de la factoria" (títol provinent d'unes declaracions de l'antic director de l'empresa química IQA a La Vanguardia el 1971) és un conjunt de rajoles fetes a imatge de les rajoles de la casa senyorial Casa Canals de Tarragona. Les rajoles originals mesclen motius florals, animals i decoratius fantasiosos que es poden interpretar com una idealització de la unió entre natura i cultura des de la mirada de les classes benestants del segle XIX. En el disseny que es proposa, s'uneixen elements industrials -xemenies, dipòsits, canonades- del Polígon Nord amb elements naturals del seu entorn com ara petites flors (*Erucastrum Gallicum*) i canyís. Amb una voluntat clarament estètica i idealitzant, les rajoles plantegen un imaginari de futur (o de present) de naturalització d'aquest paisatge extrem. Projectat al fons de la sala un vídeo mostra els marges dels camins de l'entorn del riu Francolí en el seu pas pel Polígon Nord.

"MOD series" és una escultura modular de ceràmica que parteix del disseny de les sirenes d'emergència instal·lades arreu del camp de Tarragona (de la sèrie MOD de la marca Federal Signal). Aquest model de sirena destaca a nivell estètic per ser poc recognoscible com a altaveu per la seva forma poc convencional. Al mateix temps, però, un cop es coneix què és, es converteix en un element distintiu visual, a més a més de sonor, dels protocols de protecció davant del risc. Aquesta obra, feta amb l'acompanyament i assessorament de Julieta Dentone, proposa convertir els set mòduls cilíndrics que formen part d'aquestes torres en un joc de testos de ceràmica que acullen les plantes de l'entorn que les sirenes protegeixen: una selecció de plantes recollides als marges del Polígon Nord.

Finalment "Aire sobre el Polígon Nord" és una sèrie de 6 fotografies que mostra l'aire damunt de les diferents empreses químiques del polígon. Aquestes són imatges aparentment intranscendents del cel, ja que busquen captar de forma infructuosa, els gasos incoloros i invisibles que estan sent o no estan sent emesos en aquell moment per cadascuna de les fàbriques. De la mateixa manera que per a la majoria de la població la sensació de risc o de falta de risc per a la salut és una qüestió de confiança en les persones responsables de la indústria, les institucions públiques i els estudis científics, la presència o absència de gasos nocius en aquestes imatges és també, gairebé, una qüestió de fe. D'esquerra a dreta: "Aire sobre Sociedad Española de Carburos Metálicos SA", "Aire sobre Repsol Petróleo SA", "Aire sobre Dow Chemical Ibérico SL", "Aire sobre Grupo Navec", "Aire sobre Repsol Química SA" i "Aire sobre Messer Ibérico de Gases SAU".

Assessorament i suport en la producció: Julieta Dentone, FerranelOtro i Sergi Botella

¹Orensanz, Toni i Marrasé, Rafa (2023) La gran explosió. Corrupció, perill i deixadesa a la petroquímica més gran del sud d'Europa. Editorial Foch & Folch.

PALMADOTZE

Aquest projecte compta amb una Beca per a la recerca i la innovació en els àmbits de les arts visuals, de l'arquitectura i el disseny, de les arts escèniques, de la música, del pensament i dels jocs de taula del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Breu Biografia

MARIONA MONCUNILL PIÑAS (VALLS, 1984) viu i treballa a Barcelona. És llicenciada en Belles Arts i màster en Gestió Cultural per la UB. És també doctora en Societat de la Informació i el Coneixement per la UOC. Ha cursat part dels seus estudis a la Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten de l'Haia (Països Baixos) i fet estades de recerca a l'Instituto Tecnológico Metropolitano de Medellín (Colòmbia) i al *Institut für Soziologie* Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg (Alemanya).

El seu interès en l'anàlisi discursiva i de les formes d'ús i modificació del valor simbòlic l'han portat a treballar en diferents àmbits com ara l'espai expositiu i la museografia, la infografia periodística, la biblioteconomia i la gestió del coneixement o la construcció de la idea de naturalesa en parcs i jardins botànics.

Ha exposat individual i col·lectivament a la Fundació Tàpies (Barcelona, 2023), el Museo Picasso-Colección Eugenio Arias (Buitrago, 2019), el MAC (Mataró, 2017), la RAER (Roma, 2017), el MUSAC (León, 2017), l'Espai 13, la Fundació Joan Miró (Barcelona, 2012), el Convent dels Àngels del MACBA (Barcelona, 2014), l'Espai Cultural Caja Madrid (Barcelona, 2010), la Gallery Augusta (Hèlsinki, 2013), el Centre d'Art Lo Pati (Amposta, 2013) o a l'Arts Santa Mònica (Barcelona, 2021, 2018, 2016, 2013) entre d'altres. A Palmadotze ha participat en diferents projectes com l'exposició individual "*AIL/EBS*" (2018), mostres col·lectives com "*Paisatges. L'estigma d'allò social*" (2015) comissariada per Imma Prieto, "*Reset II*" (2013) comissariada per Valentín Roma o "*4 x 12 i el Gat*" (2008) de la mà d'Amanda Cuesta o fires com Swab (2023, 2022, 2021, 2019, 2017). La seva obra ha estat reconeguda, entre d'altres, amb el Premi a la Creació Consolidada (Revista Artiga, 2023), Premi Generación 2014 (2013), la Beca Ramón Acín de Artes Plásticas (2011), la Beca a la Creació Artística Fundació Guasch Coranty (2010) i el Premi Miquel Casablanca (2008). També ha rebut beques de residència a HIAP (Hèlsinki, 2013) i Rupert (Vilnius, 2013).